

Jaarverslag CRK&E 2021

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed

Versie 1.0

Datum 5 april 2022

Projectleider

Afdeling

VTH

Datum

5 april 2022

Behandeling

College/ter kennisname gemeenteraad

Planstatus

Projectnummer

Identificatie

Versie 1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Commissie: samenstelling, werkwijze en beoordelingskader.....	5
<i>Samenstelling</i>	5
<i>Werkwijze</i>	5
3. De adviezen: cijfers en statistieken.....	8
<i>Soorten plannen en projecten</i>	8
In 2021 zijn er 622 omgevingsvergunningen verleend, waarvan 517 met onderdeel bouw en/of handelend in strijd met de regels RO. Deze vergunningen kunnen ook verleend zijn aan plannen die al in 2020 door de commissies zijn behandeld.....	8

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2021 van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit & Erfgoed (hierna: CRK&E). In dit jaarverslag komt aan de orde op welke wijze de commissie uitvoering heeft gegeven aan de door het gemeentebestuur van Gooise Meren opgedragen adviestaak. U vindt in dit jaarverslag informatie over:

- de samenstelling en werkwijze van de commissie
- op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen
- op welke wijze toepassing is gegeven aan de welstandscriteria uit de welstandsnota
- op welke wijze toepassing is gegeven aan het monumentenbeleid
- een cijfermatig overzicht van de aard van advisering,

Dit jaarverslag wordt aangeboden aan de gemeenteraad. De commissie, bestaande uit door uw gemeenteraad benoemde onafhankelijke deskundigen, vervult een wettelijke taak op grond van de Woningwet en de erfgoedwet.

De commissie is daarnaast een direct aanspreekbaar klankbord voor het college van B&W voor alle ontwikkelingen die van invloed zijn op de bebouwing en inrichting van de gemeenschappelijke leefomgeving. Met dit jaarverslag wordt voldaan aan de verplichting op grond van de Woningwet (artikel 12b, lid 3 Woningwet), waarin is vastgelegd dat over de uitvoering van het welstandsbeleid moet worden gerapporteerd aan de gemeenteraad.

De commissie hoopt met onze advisering aan de hand van dit beleid bij te dragen aan een aantrekkelijke en waardevolle leefomgeving, maar ook aan een breed maatschappelijk draagvlak voor ruimtelijke kwaliteit. Mooie gebouwen, straten, wijken, dorpen, steden en landschappen zijn niet vanzelfsprekend zo, maar zijn zo geworden door de gezamenlijke inspanning van alle gebruikers en bewoners. Dat daarvan genoten kan worden is de verdienste van een zorgvuldige beherende gemeenschap. Een advies van de commissie aan het college van B&W voorafgaand aan het verlenen van omgevingsvergunningen, maar het liefst ook aan de gebruiker zelf en zo vroeg mogelijk in het planproces, kan daar een positieve bijdrage aan leveren. Aan het zorgvuldige beheer van de waardevolle omgeving van de gemeente Gooise Meren levert de commissie graag een bijdrage.

2. Commissie: samenstelling, werkwijze en beoordelingskader

Samenstelling

Om over alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan goed te kunnen adviseren is kennis, ervaring en vakmanschap nodig. De adviseurs van de CRK&E zijn deskundigen op het terrein van architectuur, stedenbouw, bouw- en cultuurhistorie. Belangrijk hierbij is dat zij onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur adviseren. De commissie wordt bijgestaan door een secretaris; hij of zij is gemeenteambtenaar en heeft een raadgevende stem.

In 2021 bestonden de commissies uit de volgende leden:

Commissie Kleine Plannen

Voorzitter : ir. C.M.J.E. (Carl) Bossier, architect/stedenbouwkundige
Lid : Mw. Ir. S (Simone) Bleumink, architect

Ambtelijk secretaris : Mw. J. (Julia) Broere (vanaf augustus 2021)

Commissie Grote Plannen

Voorzitter : ir. R. (Rowin) Petersma, architect
Lid : Mw. drs. I. (Ingrid) Oosterheerd, architectuurhistorica
Lid : ir. H.J. (Hugo) van Velzen, restauratiearchitect
Lid : dipl. ing. O. (Oliver) Ebben, architect

Ambtelijk secretaris : Mw. J. (Jolanda) Vroons (tot augustus 2021)
: ir. P. (Paul) Kramer (augustus 2021 tot en met november 2021)

: Mw. M. (Margriet) Slippens (vanaf november 2021)

2021 is voor een groot aantal leden het laatste jaar waarin zij plaatsnemen in de CRK&E. Voor ir. C.M.J.E. Bossier, ir. R. Petersma, drs. I. Oosterheerd en ir. H.J. van Velzen eindigt de benoeming per 1 januari 2022. Om de continuïteit van de CRK&E te waarborgen is een zoektocht gestart naar nieuwe leden die hun plaats kunnen innemen. Er is besloten een contract af te sluiten met Stichting Mooi Noord-Holland die beoogde commissieleden voordraagt. Wanneer deze leden geschikt geacht worden, zal het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad voorstellen te besluiten deze personen te benoemen.

Werkwijze

De CRK&E vergadert in twee commissies om en om op de woensdag. De kleine bouwplannen worden beoordeeld door de kleine commissie, waarin een voorzitter en één gemandateerd lid van de commissie zitting heeft. De grotere en meer complexe bouwplannen en verzoeken om advies voor andersoortige plannen worden op de agenda van de grote commissie geplaatst. Naast aanvragen om omgevingsvergunning adviseert de grote commissie ook over stedenbouwkundige plannen, monumenten, ontwerpbestemmingsplannen en plannen voor de herinrichting van de openbare ruimte. De reguliere bouwaanvragen en de aanvragen tot vooroverleg worden door de casemanagers geagendeerd. Projecten vanuit M&O, verzoeken om advies m.b.t. monumentenstatus of anderszins collegiaal overleg worden via de secretaris geagendeerd.

De vergaderingen die betrekking hebben op reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning zijn altijd openbaar. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling, als de adviezen zelf. Het tijdstip van de vergadering van de commissie wordt minstens 24 uur voorafgaand aan de vergadering bekend gemaakt op de gemeentelijke website. Indien de aanvrager bij het indienen van de aanvraag heeft aangegeven toelichting te willen geven, wordt deze uitgenodigd om tijdens de vergadering een toelichting te geven op het bouwplan. Bij de grote plannen worden de betrokkenen altijd uitgenodigd om een toelichting te geven, gezien de

complexiteit van de plannen. Eventueel belanghebbenden kunnen spreekrecht krijgen in de vergaderingen. Wanneer men gebruik wil maken van zijn of haar spreekrecht, dan wordt dat vooraf bij de secretaris aangevraagd.

Het vaststellen van adviezen door de commissie vindt plaats bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter. In de praktijk vindt er in de kleine commissie onderling dialoog plaats, waarbij de toetsingskaders worden afgewogen. Bij de grotere plannen geeft meestal de gemachtigde een korte toelichting op het plan, waarna de leden van de commissie om beurten hun reacties geven. Daarna volgt een samenvatting van het advies door de voorzitter en vraagt of de leden kunnen instemmen met het advies. De adviezen worden door de secretaris schriftelijk verwerkt en naar de betreffende casemanagers of projectleiders gestuurd. Dit wordt bij de aanvraag om een omgevingsvergunning gevoegd. Ook de aanvrager/gemachtigde ontvangt een afschrift van het advies.

De commissie kan de advisering over een aanvraag omgevingsvergunning mandateren aan één of meerdere daartoe aangewezen deskundige leden of de secretaris van de commissie. In elk geval van twijfel legt de gemandateerde het bouwplan alsnog voor aan de commissie.

De commissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning uit binnen 14 dagen; ook bij de advisering/verslagen met betrekking tot de overige plannen en projecten (bijvoorbeeld vooroverleg of M&O projecten) wordt er gestreefd om deze binnen 14 dagen te verwerken.

Beoordelingskader: de Welstandsnota 2019

Het beoordelingskader van de CRK&E is de Welstandsnota Gooise Meren 2019. Het beleid is in deze versie vereenvoudigd en aangevuld voor een effectieve uitvoering. De Welstandsnota Gooise Meren 2019 is door de Gemeenteraad vastgesteld op 17 april 2019.

Het doel van de welstandstoets is het behartigen van het *publieke* belang door de lokale overheid, waarbij de individuele vrijheid van de burger of ondernemer wordt afgewogen tegen het aanzien van hun omgeving als algemene waarde. Met de verschijningsvorm van een bouwwerk wordt immers iedere voorbijganger geconfronteerd. De gedachte is dat welstand een bijdrage levert aan de totstandkoming en beheer van een aantrekkelijke bebouwde omgeving.

In de Welstandsnota zijn criteria beschreven die ten grondslag liggen aan de welstandsbeoordeling bij de indiening van bouwplannen. De welstandscriteria bestaan uit objectcriteria voor veel voorkomende (kleine) bouwwerken, en gebiedsgerichte welstandscriteria. Daarnaast zijn er aanvullende uitgangspunten voor de beoordeling van cultureel erfgoed. Ook zijn er criteria en uitgangspunten opgenomen voor afwijkende plannen, zoals de algemene welstandscriteria, criteria voor aanwijzing van excessen en de te volgen procedure voor grote bouwplannen op (her)ontwikkellocaties.

In een enkel geval zal het voorkomen dat de gebiedsgerichte welstandscriteria ontoereikend of te beperkend zijn. Daarom zijn in de nota ook algemene criteria opgenomen, waarmee een bouwplan op het eigen architectonische vakmanschap kan worden beoordeeld. Het moet gaan om uitzonderlijke bouwwerken die op zichzelf een positieve bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. In 2021 is het niet voorgekomen dat de verschillende criteria ontoereikend zijn geweest.

Ondanks een set van uitgebreide kaders en criteria is de welstandstoets niet altijd een eenvoudig "check lijstje" en blijft interpretatie van de criteria door onafhankelijke deskundigen uit het werkveld noodzakelijk.

In het kort zijn de belangrijkste uitgangspunten voor het welstandsbeleid van Gooise Meren:

- Welstandstoezicht als instrument voor het handhaven én versterken van ruimtelijke kwaliteit, waarbij bouwwerken niet alleen op zichzelf worden beoordeeld maar ook op de betekenis die zij hebben voor de omgeving.

- Goede balans tussen zekerheid en flexibiliteit, waarbij er zekerheid geboden wordt over de aspecten die een rol spelen bij de welstandsbeoordeling.
- Openbaarheid en inzichtelijkheid, waarbij het welstandsbeleid de burger duidelijkheid moet bieden over de vergunningaanvraag, het welstandsadvies en de vergunningverlening.
- Vermaatschappelijking, waarbij het welstandsbeleid een onderwerp van publieke discussie kan zijn. Welstandscriteria moeten stimulerend zijn en de CRK&E zou een bijdrage moeten leveren aan de discussie over stedenbouw en architectuur.

3. De adviezen: cijfers en statistieken

Soorten plannen en projecten

In het verslagjaar is de commissie in totaal **62** keer bijeengekomen: de commissie kleine plannen is **37** keer bijeengekomen (waarvan **11** extra vergaderingen) en de commissie grote plannen is **25** keer bijeengekomen.

In deze vergaderingen tezamen zijn in zijn totaliteit **1060** agendapunten besproken: **776** agendapunten bij de commissie kleine plannen en **284** agendapunten bij de commissie grote plannen. Dit zijn voor het merendeel adviesvragen over reguliere aanvragen voor een omgevingsvergunning en adviesvragen over vooroverleggen geweest. Maar in de vergaderingen zijn ook geregeld adviesvragen over M&O projecten, monumentenstatus aanvragen en collegiale overleggen geagendeerd geweest. Niet op alle plannen of projecten wordt meteen positief geadviseerd, waardoor sommige onderwerpen meerdere keren zijn geagendeerd in 2021. Bijvoorbeeld door de complexiteit van een plan of doordat het plan nog niet voldeed aan de criteria uit de welstandsnota. Hieronder een overzicht van het aantal geagendeerde plannen in het kalenderjaar 2021.

In 2021 zijn er **622** omgevingsvergunningen verleend, waarvan **517** met onderdeel bouw en/of handelend in strijd met de regels RO. Deze vergunningen kunnen ook verleend zijn aan plannen die al in 2020 door de commissies zijn behandeld.

Plannen waar een vergunning voor is verleend		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	244	244
2 keer	167	334
3 keer	51	153
4 keer	11	44
5 keer	2	10
Totaal	475	785

Vooroverleggen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	32	32
2 keer	9	18
3 keer	8	24
4 keer	1	4
Totaal	50	78

Geweigerde vergunningen		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	14	14
2 keer	6	12
3 keer	3	9
4 keer	1	4
5 keer	1	5
Totaal	25	44

M&O projecten		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
1 keer	5	5
2 keer	1	2
3 keer	3	9

5 keer	1	5
6 keer	1	6
Totaal	11	27

Monumenten		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
Gemeentelijk monument		35
Provinciaal monument		1
Rijksmonument		51
Totaal		87

Verleende vergunningen met onderdeel monument		
Aantal keren behandeld in CRK&E		Totaal
Vergunningen bouw		19
Vergunningen onderhoud		16
Vergunningen afwijken bestemmingsplan		1
Totaal		36

Daarnaast heeft de commissie meerdere malen geadviseerd in het proces tot het benoemen van monumenten:

- Hocras terrein, Bussum	Paardenstallen
- Badlaan 2-4, Muiderberg	Tesselschade, dubbel woonhuis
- Badlaan 11-13, Muiderberg	Postkantoortje, nu dubbel woonhuis
- Brink 24, Muiderberg	Villa Caecilia
- Brink 27-28, Muiderberg	Openbare lagere school
- Brink 29, Muiderberg	Boskapel
- Googweg 1, Muiderberg	Hakkelaarsbrug
- Googweg 20, Muiderberg	Villa, ensemble met Hakkelaarsbrug
- Nienhuis Ruijskade 6-24, Muiderberg	Tien villa's aan zee
- Populierenlaan 2b, Muiderberg	Ontmoetingscentrum Doornburg
- Populierenlaan 5-7, Muiderberg	Landzicht, dubbel woonhuis
- Brink 18, Muiderberg	Boerderij uit de 19 ^e eeuw
- Tesselschadelaan 12-20, Muiderberg	Woningbouwblokje uit de wederopbouwperiode

Welstandsgebieden

De gebiedsgerichte aanpak en uitwerking van het welstandsbeleid is de kern van de Welstandsnota Gooise Meren 2019. In Gooise Meren zijn gebieden te onderscheiden - afhankelijk van het karakter van de bebouwing - met ieder een set welstandscriteria en een beschrijving van de samenhang en het karakter. In aanvulling op de gebiedsgerichte criteria vraagt de gemeente extra aandacht voor de zorgvuldige inpassing van een bouwplan rondom cultureel erfgoed, zoals de door het rijk aangewezen beschermde gebieden. Daarnaast komt in het welstandsniveau (gewoon of bijzonder) de beleidsambitie naar voren.

Gebieden behandelde plannen kleine commissie	
Aantal keren behandeld in CRK&E	Totaal
Gebied 1, Centrum Bussum, bijzonder welstandsniveau	38
Gebied 2, Vesting Muiden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	33
Gebied 3, Oud Muiderberg, bijzonder welstandsniveau	10
Gebied 4, Vesting Naarden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	5
Gebied 5, Oudere Dorp Bussum, gewoon welstandsniveau	64
Gebied 6, Dorpsgebied Het Spiegel, gewoon welstandsniveau,	20
Gebied 7, Villagegebied Het Spiegel, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	88
Gebied 8, Villagegebied Brediuskwartier, , bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	37
Gebied 9, Gemengd Villagegebied, bijzonder welstandsniveau	15
Gebied 10, Villa's Sandtmannlaan, bijzonder welstandsniveau	0
Gebied 11, Gooise villa's, bijzonder welstandsniveau	27
Gebied 12, Villagegebied jaren '50, gewoon welstandsniveau	14
Gebied 13, Tuindorp Godelinde, gewoon welstandsniveau	20
Gebied 14, Tuindorp Keverdijk, bijzonder welstandsniveau	9
Gebied 15, Rechte uitbreidingswijken, gewoon welstandsniveau	245
Gebied 16, Meanderwijken, gewoon welstandsniveau	36
Gebied 17, Naardereiland, bijzonder welstandsniveau	9
Gebied 18, De Krijgsman, bijzonder welstandsniveau	1(*)
Gebied 19, Woongebied Bredius, bijzonder welstandsniveau	0
Gebied 20, Bedrijventerreinen, gewoon welstandsniveau	5
Gebied 21, Sport en recreatie, gewoon welstandsniveau	4
Gebied 22, Bussum Zuid-West, bijzonder welstandsniveau	2
Gebied 23, Bosgebied, bijzonder welstandsniveau	20
Gebied 24, Veenweidegebied, bijzonder welstandsniveau	8

(*) De bewaking en toetsing van de bouwplannen in het gebied de Krijgsman vindt plaats in het kwaliteitsteam de Krijgsman.

Gebieden behandelde plannen grote commissie	
Aantal keren behandeld in CRK&E	Totaal
Gebied 1, Centrum Bussum, bijzonder welstandsniveau	29
Gebied 2, Vesting Muiden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	18
Gebied 3, Oud Muiderberg, bijzonder welstandsniveau	8
Gebied 4, Vesting Naarden, bijzonder welstandsniveau, beschermd stadsgezicht	45
Gebied 5, Oudere Dorp Bussum, gewoon welstandsniveau	10
Gebied 6, Dorpsgebied Het Spiegel, gewoon welstandsniveau,	6
Gebied 7, Villagegebied Het Spiegel, bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	26
Gebied 8, Villagegebied Brediuskwartier, , bijzonder welstandsniveau, beschermd dorpsgezicht	11
Gebied 9, Gemengd Villagegebied, bijzonder welstandsniveau	4
Gebied 10, Villa's Sandtmannlaan, bijzonder welstandsniveau	8
Gebied 11, Gooise villa's, bijzonder welstandsniveau	2
Gebied 12, Villagegebied jaren '50, gewoon welstandsniveau	0
Gebied 13, Tuindorp Godelinde, gewoon welstandsniveau	0
Gebied 14, Tuindorp Keverdijk, bijzonder welstandsniveau	1
Gebied 15, Rechte uitbreidingswijken, gewoon welstandsniveau	23
Gebied 16, Meanderwijken, gewoon welstandsniveau	0
Gebied 17, Naardereiland, bijzonder welstandsniveau	0
Gebied 18, De Krijgsman, bijzonder welstandsniveau	0(*)
Gebied 19, Woongebied Bredius, bijzonder welstandsniveau	0
Gebied 20, Bedrijventerreinen, gewoon welstandsniveau	0
Gebied 21, Sport en recreatie, gewoon welstandsniveau	6
Gebied 22, Bussum Zuid-West, bijzonder welstandsniveau	3
Gebied 23, Bosgebied, bijzonder welstandsniveau	24
Gebied 24, Veenweidegebied, bijzonder welstandsniveau	17

(*) De bewaking en toetsing van de bouwplannen in het gebied de Krijgsman vindt plaats in het kwaliteitsteam de Krijgsman.